

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل ملی قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتخابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۷۷۵

۴ شنبه ۲ بهمن ۱۳۳۶

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۱۵۴

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۵۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس روزیکشنبه

۲۲ دیماه ۱۳۳۶

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
- ۲) تقدیم لایحه سازمان وزارتخانهها بوسیله آقای نخست وزیر
- ۳) اخذ رأی و تصویب انتخاب کمیسیون خاص جهت رسیدگی بلیحه سازمان وزارتخانهها
- ۴) طرح و تصویب يك فوریت لایحه سازمان وزارتخانهها
- ۵) سؤال آقای بهبهانی راجع به تغییر ترتیب پخت نان و جواب آقای معاون وزارت کمرکات و انحصارات
- ۶) سؤال آقای ابتهاج راجع به نصب نا کسیمتر در تاکسیها و جواب آقای معاون وزارت کشور
- ۷) شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون دارائی راجع بواگذاری امور ارزی بیانک ملی و ارسال بمجلس سنا
- ۸) تعیین موقع جلسه بعد ختم جلسه

مجلس یکساعت و ده دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه

قبل قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : سنندجی

دکتر اصلان افشار - اخوان - قوام

چلیپوند - عامری - باقر بوشهری

یارافشار - اورنگ - دکتر ضیائی

طباطبائی قمی - صراف زاده - کیکاوسی

موسوی - غضنفری - رامبد - امامی خوئی

کاظم شیبانی - دکتر وکیل

غائبین بی اجازه - آقایان :

اریه - دکتر طاهری - مشار - قرشی

دیرآمدگان و زود رفتگان با اجازه -

آقایان : دکتر دیبا - خزیمه علم

مهدوی - پرفسور اهام - ارباب - قنات

آبادی - دکتر سید امامی - قبادیان

اقبال - تربتی - کورس - کدیور - دکتر

مشیر فاطمی - حمید بختیار

دیرآمدگان و زود رفتگان بی اجازه
آقایان : مسعودی - نقیه الاسلامی - مشایخی
سعیدی - دکتر سعید حکمت - ساکینیان
محمودی - مهندس شیبانی

رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - يك اصلاح عبارتی

در صورت جلسه است تقدیم میکنم

رئیس - آقای دکتر شاهکار

دکتر شاهکار - بنده در جلسه پیش

همانطور که ضمن عریض بنده مقام ریاست

هم فرمودند راجع بکسبه جزء عرض کردم

حالا هم که جناب آقای نخست وزیر

تذکری دادند البته تذکرشان صحیح است

و مجلس هم تأیید کرد که مقصود کسبه

جزء است که بنده جلب توجه مقام ریاست

را کردم که نسبت به کسبه جزء و خرازی

های دوره کرد يك ارفاقی بفرمایند در

جلسه گذشته عرض کردم و حالا هم تکرار

مینمایم

رئیس - آقای علامه وحیدی

علامه وحیدی - مختصر اصلاحی هست که

تقدیم می کنم

رئیس - آقای مهندس دهستانی

مهندس دهستانی - شکایتی که

از کشاورزان خالصه کرج رسیده است

تقدیم می کنم

رئیس - دیگر نظری در صورت مجلس نیست؟

(اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد

۴- تقدیم لایحه سازمان

وزارتخانه ها بوسیله

آقای نخست وزیر

رئیس - دستور امروز سوالات است

آقای نخست وزیر بیاناتی دارند که

می فرمایند

نخست وزیر - بطوریکه آقایان

نمایندگان محترم مسبوق هستند برای

پیشرفت امور کشور لازم بود که در وضعیت

سازمان های وزارتخانهها و ادارات مایک

تجدید نظری بشود بعضی از وزارتخانه های

مجبور شدند بعضی از مواد آنرا در این
چندساله اصلاح بکنند - بعضی از وزارت -
خانه های ما اصلا سازمان اداری نداشتند
والبتہ اگر در قسمت سازمان اداری هر روز
بنا بسلیقه و نظریات اشخاص دستگامهای
اداری ما تغییر کنند باین ترتیب نه کارمندان
بمقام خودشان امیدوار وثابت بودند و این
تغییر و تبدیل هم در بودجه کشور

بی اندازه موثر است دولت اینجانب از
بدون تشکیل در اجرای منویات اعلیحضرت
همایون شاهنشاهی باین نکته توجه خاص
نموده و در مدت ۷ ماه کمیسیونی تحت نظر
آقای مهندس طالقانی وزیر مشاور تشکیل شد

با کمک و مساعدت تمام وزارتخانهها و معاونین
وزارتخانهها و مشاورینی که داشتیم يك
تشکیلاتی برای تمام وزارتخانه در نظر
گرفته شده است که من ا روز تقدیم مجلس
شورای ملی می کنم (احسن) و امیدوارم
که با تصویب این لایحه و تشبیهت اوضاع
اداری وزارتخانه های ما يك قدم مهمی بسوی

اصلاحات برداشته شود (صحیح است) و برای
اینکه بنده توضیحاتی که لازم میدانم بطور
کامل بعرض آقایان برسانم استدعا میکنم
اجازه بفرمایید که این مقدمه ای که برای این
قانون تهیه شده است و تقدیم مقام ریاست
میکم خود بنده قرائت بکنم که آقایان
مستحضر شوند

ریاست محترم مجلس شورای ملی
بطوریکه خاطر نمایندگان محترم
مستحضر است سازمان وزارتخانهها بتدریج
بافتضای احتیاجات کشور توسعه یافته است
وباستثنای وزارت امور خارجه که لایحه
سازمان آن در مجلس شورای ملی تحت
زیسدگی است سایر وزارتخانه ها سازمان
مصوبی ندارند و با اگر بعضی داشته باشند کم

و بیش قدمی است و با احتیاجات امروزه آنان وفق ننهد.

این هم ثابت در سازمان وزارتخانه ها و دستگاه های دولتی موجب آن گردیده است که همه ساله عده زیادی بر تعداد کارمندان افزوده شود و ممنوعیتی که در بعضی قوانین برای استخدام جدید وجود داشته بواسطه ضرورت توسعه بعضی تشکیلات از قبیل بهداری و فرهنگ و دستگاه های قضائی و همچنین لزوم استخدام بعضی کارمندان فنی با قوانین دیگر مترازل گردیده و باین طریق این ممنوعیتها هم جلو گیری از استخدام کارمندان جدید ننموده است از طرف دیگر اشل حقوق کارمندان بنسب ترقی که در هر رشته زندگی حاضر شده افزایش نیافته و اگر هم برای بعضی طبقات شرایط جدید و مساعدی در نظر گرفته شده چون تمییم نیاتنه موجبات عدم رضامندی عده زیادی از کارمندان را فراهم ساخته است.

بجای فوق و بعلل دیگری که ذکر آن فعلا ضرورت ندارد فعالیت دستگاه های دولتی آنطور که لازم است بشمار میرسد و چرخ های ممکنه بوجه صحیح و منطقی بگردش نیافتد دولت اینجانب بر حسب امر اعلیحضرت همایون شاهنشاه از ابتدای تشکیل مأمور گردید که در وضع وزارتخانه ها و دستگاه های دولتی مطالباتی بعمل آرد و در بهبود آنهاچه از حیث تشکیلات و چه از حیث روش کار تصمیماتی اتخاذ نماید برای انجام این منظور قبل از هر اقدام لازم بود که سازمان وزارتخانه بر اساس هدف و منظور اصلی که هر وزارتخانه برای آن تأسیس یافته و با توجه با احتیاجات امروزه و آینده کشور تثبیت گردد و کارمندان با رعایت صلاحیت و احتیاج مصدر کارهای مختلف بشوند تا اینکه بتوانند کانی آنها را بوجه مطلوب تأمین نمود.

هر گاه این عمل با اقدامات دیگری از جمله ایجاد بست معاونت ثابت اداری که لایحه آن از تصویب مجلس شورای ملی گذشته و فعلا در مجلس سنا مطرح است به منظور صیانت دستگاه های اداری از نوساناتی که با تغییر دولت ها افتاد و اشخاص پیدا میشود و همچنین ایجاد سازمان مرکزی کارگزینی برای هم آهنگ ساختن قوانین و شرایط استخدامی طبقات کارمندان واستفاده از سازمان طبقه بندی مشاغل و مؤسسه علوم اداری به منظور تعلیم و تربیت کارمندان برای مشاغل مختلف و نظائر آن توأم گردد میتوان امیدوار بود که در روش کار وزارتخانه ها تغییر محسوس حاصل شود و اجرای فعالیت های مختلف دولت که بر اساس بودجه های برنامه تعیین میشود در اقل مدت و با نهایت صرفه جوئی تضمین گردد.

اینک با تقدیم لایحه سازمان وزارتخانه ها نظر دولت همانطور که ضمن لایحه پیش بینی شده اینست که این سازمان از طرف هر یک از وزارتخانه ها در حدود توانائی مالی دولت بمرحله اجرا در آید و در طول مدت یکسال مورد آزمایش قرار داده شود و پس از پایان دوره آزمایش اگر تغییرات جدیدی در آن لازم آید به مجلسین پیشنهاد و بتصویب برسد و بدیهی است هر قدر در رسیدگی و تصویب این سازمان ها تسریع بعمل آید علاوه بر ایجاد نظم و انضباط در ادارات و پیشرفت امور کشور موجبات تأمین آسایش کارمندان نیز زودتر فراهم خواهد شد این ماده واحده را شرح زیر تقدیم و تقاضای تصویب آنرا مینماید.

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود که سازمان وزارتخانه ها و مؤسسات تابعه را طبق فصول ۱۶ گانه ضمیمه این قانون بطور آزمایش بمرحله اجرا بگذارد و در صورتیکه در حین اجرای اصلاحاتی لازم باشد قبل از انقضای یکسال از تاریخ تصویب این قانون لایحه قانون اصلاحی را تقدیم نماید.

اگر آقایان موافق باشند بنده می خواستم تقاضای یک فوریت بکنم که زودتر بگذرد (صحیح است) راجع بکسیکه جزء عمه که آقای دکتر شاهکار تذکر دادند بنده دستور می دهم ارفاق شود (دکتر شاهکار - خیلی متشکرم)

رئیس - این لایحه که دولت تقدیم مجلس کرده است چون جنبه های مختلفی دارد و مربوط به تشکیلات تمام وزارت خانه ها است باید بر طبق دو ماده آئین نامه که قرائت می شود رفتار بشود مواد ۳۵ و ۳۶ آئین نامه قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۳۵ - در مورد لوائح و طرح های که ارتباط اساسی آن بکمیسیون خاصی روشن نبوده و جنبه های مختلفی داشته باشد رئیس مجلس می تواند کمیسیون خاصی از کمیسیونهای مربوطه تشکیل دهد و طرح یا لایحه را بآن کمیسیون ارجاع نماید کمیسیون مزبور مانند کمیسیون های دیگر از بین اعضاء خود رئیس و منشی و مخبر انتخاب میکنند و پس از شور نتیجه را می دهد.

ماده ۳۶ - مجلس بلا حظه اهدیت هر طرح یا لایحه قانونی می تواند بجای ارجاع بکمیسیون دائمی مربوطه بادرخواست رئیس مجلس یا پیشنهاده نگران نماید گان رای دهد که از هر شعبه یا کمیسیون دویاسه نفر برای عضویت کمیسیون خاص جهت رسیدگی به آن طرح یا لایحه انتخاب شود باین کیفیت که بعد از توضیح مختصر رئیس مجلس یا یکی از اعضاء کنندگان و نطق مختصر یک مخالف (در حدوده دقیقه) بلزوم انتخاب مزبور رای گرفته می شود و هر گاه طرح

یا لایحه قانونی مشابهی پیشنهاد شود ارجاع آن از طرف رئیس مجلس بهمان کمیسیون در جلسه علنی اعلام میگردد.

رئیس - آقای مشایخی

مشایخی - موافقم

رئیس - آقای دکتر دادفر

دکتر دادفر - موافقم

رئیس - آقای مهدوی ارباب

ارباب - موافقم

رئیس - آقای فرود

فرود - بنده اخطار نظامنامه ای دارم.

رئیس - بر طبق چه ماده ای؟

فرود - ماده ۴

رئیس - بفرمائید.

فرود - بعقیده بنده ماده ۴ تکلیف رسیدگی باین لایحه را تعیین کرده است طبق این ماده رسیدگی باین لایحه از وظایف کمیسیون امور استخدام است که میگوید وظایف کمیسیون امور استخدام عبارت از رسیدگی بلوائح قانونی مربوط به قوانین استخدامی و تصویب اساسنامه و سازمان وزارتخانه ها و ادارات و مؤسسات و دستگاه های دولتی بجز امور کشوری و لشکری با جلب نظر هر یک از کمیسیونهای مربوطه بنا بر این نظر حضرت تعالی بعقیده بنده چون در اینجا قید جلب نظر کمیسیونهای مربوطه شده تأمین میشود یعنی در واقع کمیسیون استخدام با همکاری با کمیسیونهای دیگر اینکار را رسیدگی مینماید فقط و فقط در نظامنامه بکمیسیون خارجه اجازه داده شده است که تنها نسبت بسازمان وزارت امور خارجه اظهار نظر کند بقیه سازمانها باید بکمیسیون استخدام مراجعه شود.

رئیس - اینجا بر طبق این ماده رفتار نکردیم بر طبق ماده ۳۶ که می نویسد مجلس بلا حظه اهمیت آن طرح و لایحه کمیسیون خاص انتخاب میکند خواه تم عمل کنم چون این لایحه سازمان مهم است با تشکیل کمیسیون خاص هم در کمیسیون استخدام نظر تعیین می شود و هم از سایر کمیسیونها غرض اینست که عوض اینکه جلب نظر کمیسیونهای مربوطه بشود و هم کار بتعویق و تأخیر نیافتد این کمیسیون خاص انتخاب می شود و این بهترین کار است از تمام کمیسیونها باشد.

رئیس - آقای مشایخی

مشایخی - موافقم

رئیس - آقای سراج حجازی

سراج حجازی - موافقم

عدهای از نمایندگان - مخالفی نیست.

رئیس - مخالفی نیست بنابراین اعلام رأی می شود باین ترتیب که آقایان کمیسیون ها را تشکیل بدهند باستثنای کمیسیون محاسبات مجلس و کمیسیون عراض و محاسبات بیرون برنامه سایر کمیسیونها که تشکیل

می شود از هر کمیسیونی ۳ نفر انتخاب بفرمایند سه نفر هم از کمیسیون استخدام که یک کمیسیون خاصی تشکیل خواهد شد برای اینکه باین لایحه رسیدگی بشود باید طبق آئین نامه انتخاب این کمیسیون خاص برای مجلس باشد اعلام رأی می شود.

دکتر شاهکار - از هر کمیسیونی ۳ نفر اجباری است؟

رئیس - ۳ نفر ۳ نفر بنظر بنده بهتر است آقای قنات آبادی .

قنات آبادی - بنده مرضی ندارم.

رئیس - رأی گرفته می شود بتشکیل کمیسیون خاص آقایان که موافقت قیام کنند (اکثر برخواستند) تصویب شد.

۴ - طرح و تصویب یک فوریت لایحه سازمان وزارتخانه ها

نخست وزیر - نسبت به لایحه تقدیمی بنده تقاضای یک فوریت دارم.

رئیس - چون تقاضای یک فوریت شده است بنابراین فوریت لایحه مطرح می شود.

۵ - قیمت ماشینها چقدر است و از کجا خریداری شده اگر اجازه بفرمائید بنده بعد صحبت خواهم کرد

رئیس - آقای معاون وزارت گمرکات بفرمائید .

معاون وزارت گمرکات - (شرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - بدولت اجازه داده می شود که سازمان وزارتخانه ها و مؤسسات تابعه را طبق فصول شانزده گانه ضمیمه این قانون بطور آزمایش بمرحله اجرا بگذارد و در صورتیکه در حین اجرای اصلاحاتی لازم باشد قبل از انقضای یکسال از تاریخ تصویب این قانون لایحه قانون اصلاحی را تقدیم نماید .

نخست وزیر

وزیر دارائی

رئیس مقصود این است که یک شوری باشد آقای مشایخی موافقت (مشایخی - موافقم) آقای دکتر دادفر (دکتر دادفر - موافقم) پس مخالفی ندارد رأی گرفته می شود بقررت این لایحه آقایان موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد بهمان کمیسیون خاص که مذاکره شد احاله میشود و خواهش میکنم که آقایان رؤسای کمیسیون ها ، کمیسیونها را هر چه زودتر تشکیل بدهند و از هر کمیسیونی ۳ نفر انتخاب شود و از امروز شروع کنند .

۵ - سؤال آقای بهبهانی راجع به تغییر ترتیب پخت نان و جواب آقای معاون وزارت گمرکات و انحصارات

رئیس - سؤالات مطرح است آقای بهبهانی .

به آبهای آلوده ترجیح میدهند از نانی هم که با ماشین تهیه میشود و با اصول صحیح مطابقت دارد استقبال لازم خواهند نمود .

تردید نیست که در اثر این تغییر وضعیت تعداد قلبی از کارگران غیر فنی نانوائی بکار دیگری مشغول خواهند شد (فیروز - چه کاری؟) ولی آبیامی توان منافع اجتماعی را فدای امیال عده قلبی نموده و با احتمال تغییر نوع کار چند نفر کارگر از انجام کاری که متضمن بهداشت و سلامت افراد است منصرف شد .

مسئلاً باینکه جناب آقای بهبهانی از طبقه جوان کشور هستند (مهدی ارباب - جوان هم هستند) خاطر مسافرت با کالسکه و کاری وسایل غیر موتوری را فراموش نکرده اند بیک روز وضع ما اینجا بیکر که از این قبیل وسائط نقلیه استفاده کنیم و کسانی هم از آن ممرات نزاع میکنند ولی دیدیم که در مدت کوتاهی وسایل موتوری جای آنها را گرفت و آنها را تبدیل می کردند بکارهای بهتری مشغول شدند و در حال حاضر جناب آقای بهبهانی حاضر نمیشوند که حتی برای یک مسافرت کوتاه از وسائط نقلیه قدیم استفاده نمایند .

بدون تردید اگر ماشینهای مورد بحث خریداری و نصب شوند و بالطبع عده ای از کارگران فنی نانوائیهای فعلی در قسمتهای مختلفه دستگاههای نان یزی بکار مشغول خواهند شد و از وجود باقیمانده نفرات در سایر دستگاههای کارگری استفاده لازم بعمل خواهد آمد (فضائی - بشرطی که جناب آقای بهبهانی تصور فرمودند بجهت موضوع نان مردم موجب قطع نان عده محدودی کارگر نخواهد شد

جناب آقای بهبهانی در سؤال خود بموقعیت سیاسی و جغرافیائی مملکت اشاره فرموده و چنین تصور میکنند که با نصب ماشینهای مزبور آذوقه ۲۰ میلیون جمعیت ایران در دست چند نفر قرار میگیرد در این مورد لازم است باطلاع آقایان محترم برسد که اولاً ماشینهای مورد بحث در حال حاضر فقط در تهران نصب میشود (صغاری - ارزاق را دولت نمیتواند اداره کند) دولت اداره نخواهد کرد و کسانی که فعلاً بکار نانوائی اشتغال دارند در تهیه و توزیع نان ماشینی سهیم خواهند بود (صغاری - مثل شرکت واحد اتوبوسرانی) نان بابت تعداد ماشینهای مزبور معدود شاید بیش از ۴ دستگاه در تهران نصب نگردد و باین ترتیب وسائل و موجبات نظارت دولت در نظم و ترتیب دستگاههای مزبور بیشتر فراهم بوده و بصحنه های ساختگی (سیاست نان) که گاه و بیگاه در کشور بی نظمیهای بوجود میآورد خاتمه داده خواهد شد

در مورد اینکه قیمت نان باین عمل چه خواهد شد و بهای ماشینها چه مبلغ است و از کجا خریداری می شود باستحضار آقایان میرسد که چون میزان بخت ماشینهای مزبور بسیار زیاد میباشد و ربع حاصله از تبدیل آرد بنان بر مراتب بیش از معارج روزانه دستگاههای نان یزی و استهلاك ماشین آلات خواهد شد بالطبع برای تقلیل قیمت نان که از منویات مقدس اعلیحضرت همایون شاهنشاهی است امکان بیشتری در بین خواهد بود و چون هنوز تشریفات خرید ماشین آلات بوسیله شرکتی که از طرف نانواها تشکیل شده خاتمه نیافته تعیین اینکه قیمت نان ماشینی چه مبلغ از نرخ فعلی کمتر خواهد بود مقدور نیست و البته در موقع خود وزارت گمرکات و انحصارات آقایان محترم را از جریان امر و جزئیات آن مستحضر خواهد ساخت .

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - بنده خیلی متأسف هستم که اولاً چرا خود جناب آقای وزیر گمرکات که رئیس محترم فرمودند باید وزراء برای جواب بیایند تشریف نیاورند

رئیس - در تهران نیستند و بخر شهر رفته اند .

بهبهانی - متأسفم که ایشان تشریف ندارند و این جوابی که آقایان فرمودند بنظر بنده قانع کننده نبود و بنده رافانع نکرد (صغاری - بنده هم قانع نشدم) برای اینکه بنده متقدم که دولت بر گزیده مجلس است و مخلوق مجلس است (صحیح است) و مجلس که بر گزیده مردم است باید برای رفاه و آسایش مردم کار کند (صحیح است) هیچوجه حق ندارد که برای مردم تعیین تکلیف بکند (احسن - احسن) که مردم هفتشان نرسد فلان کار را بکنند نباید این کار را بکنند چون دولت و مجلس که دستگاه حاکمه مملکت هستند باید ببینند مردم چه میخواهند آنها باید همانطور عمل بکنند شما میگویند نان سنگک و تافتون نخورید و نانی که در مملکت دیگر درست شده بخورید (صغاری - با سایر غذا هایشان تطبیق نمیکند) اولاً جناب آقای خطاطان شما حق ندارید همانطور که عرض کردم مردم بگویند نان سنگک نخورید نان تافتون نخورید نان ماشینی بخورید دلیل شما چیست ، دلیل شما این است که نانواهای ما شاطر آب کثیف میآوردند شما چرا میگویند نان ماشینی را بخرید و نان ماشینی را بخرید اما این نان ماشینی را بخرید دست مردم اگر این کار استفاده ندارد . اعلیحضرت همایونی فرمودید و اسمشان را آوردید ، ایشان میخواهند نان ارزان شود اگر شما برای ارزانی اینکار را میکنید که الان برای شما مجهول است ، چرا اینکار را میکنید اگر برای ارزانی میکنید یک چیز مجهول چرا دارید یک چیز معلوم را از دست میدهید آقا نکند این کار را

بعث ضعف و زبونی که دارید و نمیتوانید یک چیز را اداره کنید بگویند یک نان را که مطابق مذاق و سلیقه و خوراک نودونه در صدمه مردم ایران است و آنرا میخورند نخورند و یک نان را که مطابق سلیقه و ذوق مردم نیست میگویند بخورند ، مردم دلشان میخواهد نان سنگک بخورند و بنظر من شما کسانی که بایران آمده آید اعم از خارجی و داخلی گفته اند سنگک و تافتون بهترین نانی است که در دنیا هست (صحیح است) و از نظر حفظ اصله بهترین نان است در ریک بخته میشود مگر آن خوب بخته میشود و خیر ندارد مطابق حفظ اصله است سیوس آن کمتر گرفته میشود و از این جهت مقوی است (صحیح است) این یک مطلب است که دیگر اینکه شما میفرمائید تغییر فرس ما زور است ما عقلمان میرسد دولت هستم بنظر مجلس و نمایندگان و مردم هم توجهی نداریم و میگوئیم که این کار را بکنند بسیار خوب بنده میگویم که اگر سیاست مطابق با یک قوانین اعمال میشود باید با مروت و انصاف باشد شما بیرونی میکنید (اردلان - میخواهند مدیر کل درست کنند) شما بر انصافی میکنید نیست هزار نفر کارگر نانوائی را شما دارید بیکار میکنید در این موقع که آقای نخست وزیر میفرمایند بوجه ما اینقدر ناقص و غیر مکنفی است که یک میلیون نفر افراد این مملکت بی مدرسه هستند و شما میخواهید شانزده میلیون تومان ماشین بخردید برای چه میخواهید این ماشینها را بخرید برای اینکه میخواهید سوء استفاده بکنید . . .

رئیس - آقای بهبهانی چرا سوء استفاده میفرمائید ، بفرمائید چیزی را که لازم نیست چرا میخرند (اردلان - فقط برای خرج تراشی) چرا با این بودجه ضعیف ۱۶ میلیون تومان میخواهید ماشین بخردید این بیست هزار نفر کارگر افراد این مملکت چه بکنند دستشانرا در خانه کو دراز بکنند اگر برای هر کارگری پنج نفر عائله در نظر بگیرید میشود صد هزار نفر اینها گرسنه میمانند ، شما الان نمیدانید در مملکت خودتان چقدر گرسنه و فقیر دارید و الله انصاف و مروت نیست که عده دیگری را بر آنها اضافه کنید بنده نمیگویم نان ماشینی درست نکنید اما این نان ماشینی را بخرید دست مردم اگر این کار استفاده ندارد . اعلیحضرت همایونی فرمودید و اسمشان را آوردید ، ایشان میخواهند نان ارزان شود اگر شما برای ارزانی اینکار را میکنید که الان برای شما مجهول است ، چرا اینکار را میکنید اگر برای ارزانی میکنید یک چیز مجهول چرا دارید یک چیز معلوم را از دست میدهید آقا نکند این کار را

بنده نهادهام چه دستی توی این مملکت است که میوه‌ها تمام ازارا ناراضی کنه بیک عده نانوا و کارگره ستمنده مشغول کارو کاسبی خودشان شمامی خواهید حفظالصحه درست کنید زیادتر مراقبت کنید بجای خودش بوقت خودش و بوقوع خودش حالا که موقع اینکار نیست فردا می‌خواهید ۲۰ هزار نفر را در تهران بیکار کنید در ولایات هم باید بیکار بشوند در مشهد در زابل در جامای دیگر هم بیکار می‌شوند اینها را چکارشان میکنید؟ والله بخدا من نظری ندارم بنده می‌خواهم این هوموطنان ما بیکار نشوند بی‌نشان نشوند و در این سرسایمزمستان که همه ما این بیکاری را میشنوم لرزه بر انداممان میانند آنوقت ۲۰ هزار نفر نانوا را چه جور بچه حسابی بیکار می‌کنید؟ این بود عرایض بنده. (احسن، احسن)

رئیس - من تصور می‌کنم با موافقت آقایان این کار را در یک جلسه مخصوصی با دولت حل می‌کنیم و امروز هم بیش از این در این خصوص صحبت نمیشود. آقای خطاطان فرمایشی دارید؟

خطاطان - بنده می‌خواهم عرض بکنم که این کار از بودجه وزارت کمرکات نمی‌شود خود نانواها می‌خرند و ما بچه‌چوچه مداخله‌ای نداریم.

۶ - سؤال آقای ابتهاج راجع به نصب تاسکیمتر در تاسکی هاو جواب آقای معاون وزارت کشور

رئیس - بسیار خوب، آقای ابتهاج بفرمائید

ابتهاج - در اواخر آبان یا آذر سال گذشته در کمیسیون کشور موضوع تأمین عبور و مرور مطرح بود در آنجلسه در موضوع تاسکی ها و اصلاح وضع تاسکی‌رانی سؤالی شد جناب آقای وزیر کشور وقت و رئیس شهربانی و شهردار و رئیس راهنمایی و رانندگی که آنجا بودند متفقاً عقیده بر این داشتند که هلت اصلی خرابی وضع تاسکی‌رانی مربوط باین است که تاسکی‌ها دارای تاسکیمتر نیستند و به‌مدام توضعانی که دادند کمیسیون قانع شد و آقای وزیر کشور هم وعده دادند که بروند و این کار را مطالعه کنند و برای نصب تاسکیمتر اقدام کنند الان نزدیک ۱۲ ماه است که این موضوع در دست مطالعه است و در موقع جواب استبصاح آقای دکتر بنیر می‌فرمایند نسبت وزیر این موضوع را مطرح فرمودند ولی باز هم خبری نشد، حال بنده اینجاست می‌خواستم بپرسم آیا این مطالعه تمام شده و چه تصمیمی گرفته شده است.

رئیس - آقای دکتر صدر (معاون وزارت کشور) - آقایان محترم در جریان چندروزه اخیر ملاحظه فرموده‌اند که اخباری راجع به نصب تاسکیمتر منتشر شده و اقداماتی که

شده برای استحضار آقایان عرض می‌کنم که از چندماه پیش که بنده وارد این موضوع شدم مطالعات خیلی دقیق در این کار شروع شده و دستگاه انتظامی شهربانی که مأمور راهنمایی و رانندگی است بسیار علاقمند است باین کار دولت هم بسیار توجه دارد حتی بنده هم خواهی‌عرض کنم که توجیه دولت خیلی بیش از آنست که مردم دارند و اینکه تأخیر شد برای رفع اشکالاتی است که در این راه تصور میشود زیرا دولت فکر میکند که عجله در این کار وارد کردن یک دستگاه‌های تاسکیمتر و نصب آنها ممکن است یعنی این احتمال پیش می‌آید که برای رفع یک مشکل چند مشکل دیگر برای مردم فراهم شود (احمد طباطبائی - فروشنده تاسکیمتر کیست؟) این بود که دولت دستور داد که کمیسیونهای مختلفی حتی نماینده تاسکی دارها جهات مختلف این کار را از حیث فواصل که باید، یا یک نرخ معین شود، نرخ چه جور باشد و بچه اندازه ای باشد که مردم راضی باشند و اجعافی مردم نباشد و از طرف دیگر ضرری یا خسارتی بتاسکی‌دارها وارد نیاید اینها مطالعاتی است که میشود بالاخره به‌مدام این مطالعات طرحی تهیه شود و وزارت کشور تقدیم شده الان هم کمیسویی در وزارت کشور با حضور خود صاحبان تاسکی‌ها و رئیس راهنمایی و رانندگی در شرف تشکیل است و تصمیمی که اتخاذ می‌گردد در تاسکی‌ها که هم مورد قبول تاسکی‌دارها باشد و هم مورد قبول مردم بنده تصور می‌کنم که در آینده خیلی نزدیک یعنی در ظرف همین ماه نتیجه‌اش معلوم شود شاید در اوایل سال آینده این موضوع عملی شود و خواستم عرض کنم که چون ساخت تاسکی مترا تا نیرد در تاسکیمترها انواع مختلف دارد در آمریکا یک شکلی دارد، در اروپا شکل دیگر و برای ایران باید ساده‌ترین نوع آن سفارش داده شود که مردم برای خواندن یا تعیین کیلومتر یا تعیین قیمت دچار اشکال نشوند (دولت آبادی - ارقام هم لان نباشد) اینها چیزهایی است که برای مملکت ما چون تازه می‌داد باید در نظر گرفته شود این است که مطالعه بیشتری باید بشود بنده خیال میکنم که شاید در اول سال آینده بتوانیم این کار را عملی بکنیم.

رئیس - آقای ابتهاج.

ابتهاج - بنده نظر بارادتی که جناب آقای صدر دارم فرمودند این توضیحات را قبول میکنم ولی تصدیق بفرمائید که ۱۳ ماه است تحت مطالعه است از طرف دیگر شهرت دارد که ایشان عقرب‌تغییر سمت میدهند مگر هم که باز آخر ماه بواسطه تغییر سمت بفرمایند که من نبودم این مطالعه که تاسکیمتر که چه جور ساخته شود این آقدر در طول ندارد اصراً بنده روی اینست

رئیس - آقای ابتهاج.

ابتهاج - بنده نظر بارادتی که جناب آقای صدر دارم فرمودند این توضیحات را قبول میکنم ولی تصدیق بفرمائید که ۱۳ ماه است تحت مطالعه است از طرف دیگر شهرت دارد که ایشان عقرب‌تغییر سمت میدهند مگر هم که باز آخر ماه بواسطه تغییر سمت بفرمایند که من نبودم این مطالعه که تاسکیمتر که چه جور ساخته شود این آقدر در طول ندارد اصراً بنده روی اینست

ماده هشتم است که پیشنهادی داده‌ام **رئیس** - چون اسم نویسی کرده‌اید ماده اول هم که مطرح است میتوانی در تمام مواد صحبت کنید بفرمائید

فلیکس آقایان - عرض کنم حضور آقایان محترم که هر چند اسم این لایحه، لایحه و انگذاری معاملات ارزی بانک ملی است ولی این لایحه سه قسمت تقسیم می‌شود قسمت اول و انگذاری معاملات ارزی به بانک ملی است البته این کار خیلی مفیدی است و اگر این و انگذاری عملی بشود بسیاری از اشکالات فعلی مرتفع خواهد شد قسمت دوم مربوط به مجازات‌ها است مجازات‌ها و تخلف از مقدار این لایحه یعنی از دو روزیکه تصویب بشود بعقیده بنده این مجازات‌ها را خیلی سنگین گرفته‌اند حالا چه سیاسی ایجاب کرده است که سنگین گرفته‌اند در صورتیکه الان موضوع ارزی بانک ملی برای تعیین ارزهای دولتی در مضیقه ریالی است و این مجازات‌های سنگین بنظر بنده مورد نداشت ولی بنده باز هم اصرار میکنم (صدر زاده - چقدر است) تخلف تقریباً ۲۰ برابر یعنی در این لایحه مقرر شده است که اشخاصی که جنس صادراتی کنند و بعداً ارزشان را نیاورند و به بانک نزنند مگر آنکه معادل آن ارز و معادل نصف آن ارز جریمه بدهند یعنی هر دلاری را ۳۷ ریال جریمه بدهند در صورتیکه خود دولت در خرید و فروش ارز هر دلاری سی‌شاهی حق میبرد ولی در اینجاست خواهد ۳۷ ریال بگیرد بنده ایرادی ندارم بگیرد چون مردم تکلیفشان امروز معلوم میشود ولی عرض بنده راجع بگذشته است که با اجازه آقایان نماینده‌گان محترم توضیح میدهم که در این لایحه مقرر شده است که متخلفین سال ۳۱ تا تاریخ تصویب این قانون باید ارزشان را بفرشند و یا دلاری ۵ ریال جریمه بدهند اولاً صحیح نیست که ما قانون را عطف بامسابق نمکنیم ما امروز مقرراتی وضع بکنیم و یک قانونی را تصویب بکنیم که متخلفین سال ۳۱ تا ۳۶ هر دلاری ۵ ریال جریمه بکنیم یعنی منظور این است که صادرکننده متخلف یعنی کسی که پنجسال قبل صادر کرده است ارزش را نیاورده بفرشند یا باید برود دلار را بفرشند بی‌آنکه هر دلار را ۵ ریال جریمه بدهد و مفاصحا حساب بکند خوب ارزش را که معلوم است ندارد دیه همانوقت که صادر کرده است ارزش را در فروش کرده و آزاد فروخته و امروز در دسترس ندارد چون برخلاف آن کسانی که می‌گویند که تاجر صادر کننده ارز صادرات پنجسال قبلش را گذاشته است در بانکهای خارج این غلط است در مملکتی که تاجر صادر کننده مجبور است برود و تومانی بکبابی و سپه‌دینار پول قرض کند و بانکها

رئیس - آقای دکتر صدر.

۷ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون دارائی راجع بواگذاری معاملات ارزی بی‌آنکه ملی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - شور دوم لایحه و انگذاری معاملات ارزی بی‌آنکه ملی مطرح است و قرائت میشود

(گزارش کمیسیون دارائی بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون دارائی به مجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۸ تیرماه ۱۳۳۶ لایحه دولت راجع بواگذاری معاملات ارزی بی‌آنکه ملی ایران را با حضور آقای وزیر دارائی و آقایان پیشنهاده دهندگان برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داده و پس از شور و مذاقه گزارش شور اول را با اصلاحاتی تصویب نمود اینک خبر آنرا تقدیم مینمایم

ماده ۱ - از تاریخ تصویب این قانون هر نوع خرید و فروش و واگذاری ارز از اسکناس، چک و حواله و غیره مشمول مقررات این قانون خواهد بود

رئیس - شور دوم است ماده اول مطرح است آقای فلیکس آقایان بفرمائید

فلیکس آقایان - عرایض بنده در

بش گومکی نمی‌کنند چنین تاجری پول در خارج ندارد بهش می‌گویند بیا و جریمه بده و جریمه هم آقدر بالا تعیین شده یعنی دلاری ۵ ریال که این جریمه را ندارد پس می‌فرستند سراغ ارز قاچاق که برود و ارز قاچاق بخرد و بیاورد بی‌آنکه بفرشند من نمی‌فهمم که این چه نظری است که دولت دارد و میخواهد صادر کننده را بفرستد دنبال ارز قاچاق اگر غفلت کرده جریمه‌ای معلوم بکنید که از شش بگیرد باز یک حرفی ولی ارز قاچاق را نباید از او بگریزیم و صماً که امروز دولت بانگلی در مضیقه ریالی است و ارز در دولت کافی ندارد که همه این ارزها را بخرد او ارزش را استفاده کرده است و رفته است حالا باید برود ارز قاچاق بخرد و بفرشند در صورتیکه شما ارز لازم ندارید و اگر تفاوت آنرا بگیرد بهتر است ولی بنده معتقدم که این پنجهزار زیاد است و اصلاً قابل وصول نیست و پیشنهاد کرده‌ام همانطوریکه الان دولت برای بیمانیهای وارز شده قبل از سال ۳۱ ده‌شاهی می‌گیرد اینجا هم هر کس که بیمانی داشته باشد ارزش را در موقعش بفرشند و بنده بی‌آنکه و اگر بیمان قبل از سال ۳۱ باشد میتواند برود بکمیسیون ارز برای هر دلار پنجاه دینار بدهد و مفاصحا حساب بگیرد بنده پیشنهاد کردم که اصل این پنج‌ریالی که اینجا مقرر شده دویال بگردد و عوض این ده شاهی هم دوقرآن بگیرند یک با م و سه هوا که نمیشود (بکنفرانز نمایندگان - یک با م و دو هوا سه هوا دیگر چیست؟) اکنون عرض می‌کنم اینها می‌گویند که ما قبل از سال ۳۱ ده‌شاهی می‌گرفتیم امروز هم اینطور عمل میشود صادرکننده‌ای که اعتبارش برای دولت محترم میباشد کمرک از او هر دلاری سه ریال تضمین بگیرد و اجازه صادرات بهش میدهد یعنی تعهد و تضمین می‌گیرد که اگر در موقع مقرر ارز حاصله از صادرات را نیاورد بی‌آنکه بفرشند این سه هزار را دولت گرفته باشد ولی حالا چه معافتان می‌کنیم بهشان گفته‌اند که تشویق می‌شود یک سه هزار که الان می‌گیرند عملی است که امروز میشود در صورتیکه در لایحه ای که آورده‌اند میخواهند ۵ ریال بگیرند مال قبل از سال ۳۱ را که ۵۰۰ دینار بگیرند نسبت به بعد از سال ۳۱ میخواهند پنج‌ریال بگیرند اینها همه‌اش بنظر بنده ضدونقیض است حالاً عرضی که خدمت آقایان داشتم این است که ببینیم این صادرکننده‌ای که این غفلت را کرده است یعنی جنسش را برده است بخارج فروخته است و ارزش را نیاورده است بی‌آنکه بفرشند چه ضرری به بانک وارد شده است ضرری که بی‌آنکه وارد شده است ضرری که دولت کرده یعنی حق دولت تضییع شده فقط تفاوت خرید و فروش است تفاوت خرید و فروش در سال ۳۱ بوده است ۵۰ دینار یعنی دولت ده‌شاهی ضرر کرده است و از سال ۳۱ تا به امروز صادرکننده‌ای که تمهیدش را انجام نداده است سی‌شاهی حق دولت را تضییع کرده است در وضع حاضر ما اگر بتوانیم

حق دولت را بگیریم یعنی این ده‌شاهی یا سی‌شاهی را بگیریم دولت باید خیلی راضی باشد چون از متخلفین وصول دلاری ۵ ریال که این جریمه را ندارد پس می‌فرستند سراغ ارز قاچاق که برود و ارز قاچاق بخرد و بیاورد بی‌آنکه بفرشند من نمی‌فهمم که این چه نظری است که دولت دارد و میخواهد صادر کننده را بفرستد دنبال ارز قاچاق اگر غفلت کرده جریمه‌ای معلوم بکنید که از شش بگیرد باز یک حرفی ولی ارز قاچاق را نباید از او بگریزیم و صماً که امروز دولت بانگلی در مضیقه ریالی است و ارز در دولت کافی ندارد که همه این ارزها را بخرد او ارزش را استفاده کرده است و رفته است حالا باید برود ارز قاچاق بخرد و بفرشند در صورتیکه شما ارز لازم ندارید و اگر تفاوت آنرا بگیرد بهتر است ولی بنده معتقدم که این پنجهزار زیاد است و اصلاً قابل وصول نیست و پیشنهاد کرده‌ام همانطوریکه الان دولت برای بیمانیهای وارز شده قبل از سال ۳۱ ده‌شاهی می‌گیرد اینجا هم هر کس که بیمانی داشته باشد ارزش را در موقعش بفرشند و بنده بی‌آنکه و اگر بیمان قبل از سال ۳۱ باشد میتواند برود بکمیسیون ارز برای هر دلار پنجاه دینار بدهد و مفاصحا حساب بگیرد بنده پیشنهاد کردم که اصل این پنج‌ریالی که اینجا مقرر شده دویال بگردد و عوض این ده شاهی هم دوقرآن بگیرند یک با م و سه هوا که نمیشود (بکنفرانز نمایندگان - یک با م و دو هوا سه هوا دیگر چیست؟) اکنون عرض می‌کنم اینها می‌گویند که ما قبل از سال ۳۱ ده‌شاهی می‌گرفتیم امروز هم اینطور عمل میشود صادرکننده‌ای که اعتبارش برای دولت محترم میباشد کمرک از او هر دلاری سه ریال تضمین بگیرد و اجازه صادرات بهش میدهد یعنی تعهد و تضمین می‌گیرد که اگر در موقع مقرر ارز حاصله از صادرات را نیاورد بی‌آنکه بفرشند این سه هزار را دولت گرفته باشد ولی حالا چه معافتان می‌کنیم بهشان گفته‌اند که تشویق می‌شود یک سه هزار که الان می‌گیرند عملی است که امروز میشود در صورتیکه در لایحه ای که آورده‌اند میخواهند ۵ ریال بگیرند مال قبل از سال ۳۱ را که ۵۰۰ دینار بگیرند نسبت به بعد از سال ۳۱ میخواهند پنج‌ریال بگیرند اینها همه‌اش بنظر بنده ضدونقیض است حالاً عرضی که خدمت آقایان داشتم این است که ببینیم این صادرکننده‌ای که این غفلت را کرده است یعنی جنسش را برده است بخارج فروخته است و ارزش را نیاورده است بی‌آنکه بفرشند چه ضرری به بانک وارد شده است ضرری که بی‌آنکه وارد شده است ضرری که دولت کرده یعنی حق دولت تضییع شده فقط تفاوت خرید و فروش است تفاوت خرید و فروش در سال ۳۱ بوده است ۵۰ دینار یعنی دولت ده‌شاهی ضرر کرده است و از سال ۳۱ تا به امروز صادرکننده‌ای که تمهیدش را انجام نداده است سی‌شاهی حق دولت را تضییع کرده است در وضع حاضر ما اگر بتوانیم

دو ریال موافقت بشود البته اگر مجلس شورای ملی این گومک را بکنند یعنی آقایان نمایندگان معترم این ارفاق را در باره صادرکنندگان بکنند یک گومک بزرگی به تولید محصولات کشاورزی ما کرده اند چون عمده صادرات ما محصولات کشاورزی است صادرکننده این محصولات را از زارع می‌خرد در صورتیکه اگر فشار زیاد بصادر کننده بیاید مسلماً یکمده‌شان از کار دست بر میدارند و سطح تولید ما میناید یاتین تر (صحیح است) و بدیهی است که امروز بزرگترین مشکل اقتصادی ایران که مشکل سالهای بعد هم خواهد بود این عدم قدرت خرید طبقه کشاورز است و ما هر فشاری که بصادر کننده وارد کنیم طبیعاً تحمل به کشاورز میشود و یک مشکلی به مشکلات اضافه میشود چون ارز اینقدر داریم که نمیتوانیم تبدیل بکنیم آقای نخست وزیر هم آمد و در پاسخ استبصاح گفت که این دولت دولتی نیست که این مشکلات را بیزد به ذخیره و در مقابلش اسکناس منتشر بکند این فکر قابل تقدیر است و اگر اینقدر ارز هست و نمی‌خواهید بپرید ذخیره برای اینکه اسکناس منتشر بکنید پس چرا ما صادر کننده را بفرستیم که برود و یک ارز قاچاقی را بخرد بیاید بی‌آنکه بفرشند برای اینکه یک تمهیدی که دارد واریز کند همان نکر در جریمه اش را مطابق پیشنهادی که بنده تقدیم کردم ام بگیرد **رئیس** - آقای صدر زاده موافقت می‌فرمائید (صدر زاده - بلی) بفرمائید

صدر زاده - عطفالی را که نماینده محترم فرمودند یک قسمت در حقیقت امور فنی است که آقایان محترم که در اینکار تجربه زیادتری دارند لابد توضیحات زیادتری به عرض مجلس خواهند رسانید فقط بنده دو قسمت را لازم میدانم در اینجا بفرمایم که یک قسمتش مربوط به مجازات است که در این قسمت چون این قانون به کمیسیون دادگستری آمده است و بنده هم در آن کمیسیون عضویت دارم اقتضا کرد که توضیحاتی به عرض آقایان محترم برسانم.

اصولاً این قانون فوق العاده خوب است و اسباب تسهیل کار کسانی است که به کمیسیون ارز مراجعه میکنند منظور بنده این نیست که کمیسیون ارز آنها را انجام مراجعات میکرد اینطور نبود کمیسیون انصاف بسیار خوب انجام وظیفه میکرد ولی چون تمام کار را آنها انجام میدادند و بالاخره برای دریافت ارز باید از آن کمیسیون به بانک ملی مراجعه کرد و تمام اشخاصی که اولاد آنها در خارج تحصیل میکردند این گرفتاری را داشتند که باید یکطرف اداره امور دانشجوین و هیئت سرپرستی محصلین مراجعه کنند و یکجا بکمیسیون ارز و یکجا به بانک ملی و الان که انکار کرده‌اند به بانک ملی فرار گرفت در حقیقت یک

تسهیل و تسریمی برای مراجع کنندگان هست و تنها یک نگرانی بود و آن نگرانی این بود که اعضای کمیسیون ارز بیکار و منتظر خدمت میشوند یکمده‌دیگر را بانک ملی استخدام میکنند برای انجام اینکار خوشبختانه این موضوع مورد توجه کمیسیون های مربوطه واقع شد و در آنجا قید کردند که حتی المقدور بانک ملی باید از وجود همان اعضاء استفاده بکند پس این نگرانی هم رفع شد اما راجع به مجازات فرمودند ما یک اصلی در قانون مجازات داریم و آن این است که مجازات تابع کیفیت است نه تاسع کیفیت، باین معنی که اگر کسی تخلفی کرد باید مطابق قوانین مملکتی مجازات بشود حالا این تخلف هر چه میخواهد باشد ضرر زیادی بوجود آورده یا ضرر کمی، دزدی دزدی است خواه مبلغ کمی یا مبلغ زیادی، باید مجازات بشود (صحیح است) البته همینطور که فرمودند دولت خوشبختانه دارای ارز زیادی است - بسیار خوب فروش ارز سبب نمیشود که این ارزها را بگذارند خدای نخواستہ در معرض قاچاق یک عده‌ای که میخواهند از آن سوء استفاده بکنند، باید ارزی را که بدست می‌آورند بمملکت بفرشند و اگر نفرشند ممکنست که این ارزها را در نقاط خارج بگذارند و همین سبب میشود که یک عده‌ای بروند در خارج و با ارزهای قاچاق زندگی بکنند باید این ارزها بر گردد بمملکت که مملکت بتواند برای سایر حوائج مردم هم استفاده بکند بنابراین مبلغی که در ماده ۵ تعیین شده بالنسبه به مجازات هائی که در قوانین راجع اعلاى ارفاق منظور شده است زبرد را اینجا فقط یک جزای نقدی تعیین شده است تصویب میکنم برای کسانی که احترام قانون را نگاه نمیدارند و نسبت بسرمایه مملکت تخلف میکنند این جزای نقدی بسیار مناسب و بجاست، این است که بعقیده بنده هم اصل قانون که مرکز امور ارزی بانک ملی است و هم این جزای نقدی که در این ماده تعیین شده است مناسب باشد و نماینده محترم هم قبول بفرمایند و موافقت بفرمایند که بهمین نحو بکه ذکر شده است مورد تصویب قرار بگیرد

رئیس - آقای مشایخی

مشایخی - با بیاناتی که جناب آقای صدر زاده فرمودند بی نیاز از هر گونه توضیحی در اطراف فرمایشات جناب آقای آقایان هستم و بطوریکه توضیح دادند اساساً پیدایش کمیسیون ارز بمنظور حفظ موازنه ارزی کشور بود و البته در مملکت ما ارز جریانات مختلفی از نقطه نظر عرضه و تقاضا پیدا کرد و با توجه بجرایمانی که هست این مطلب حائز کمال اهمیت است

(دکتر هدل - اسم نبرید) البته ارزشهای با ارزش در زمانهای مختلف ممکن است فرق کند اما ممکن است در نتیجه تحولاتی که در اوضاع اقتصادی دنیا پیش می آید و ما نمیتوانیم پیش بینی بکنیم تغییراتی در نوع پولهای دنیا بشود از اینجهت لازم بود برای حفظ موازنه ارزی کشور و برای حفظ سرمایه مملکت در مقابل این ارزشهایی که بیانگ عرضه میشود سرمایه مملکت را بموض آن میدهیم و خریداری میکنیم لازم بود احتیاط را در اینجا در نظر بگیریم و ارزشهایی را که در دنیا کفونی مورد اعتماد است مورد توجه قرار بدهیم. باین جهت بوده است که این ماده باین کیفیت تنظیم شده است و تصور میکنم که مقام محترم ریاست این توضیح را کافی بدانند.

رئیس - ماده ۹ قرائت می شود.
(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۹ - چهل درصد از تفاوت خرید و فروش ارز به نسبت دلار پنجاه دینار بعنوان کارمزد بیانکهای مجاز معامله کنند و در صد بعنوان هزینه اداری بیانک ملی ایران برای انجام وظایف مربوط باین قانون و پنجاه درصد بقیه بملاوه سایر درآمدهای

حاصله بحساب درآمد کل کشور منظور میگردد. کمیسیون ارز از تاریخ ابلاغ این قانون منحل و حقوق کارمندان فعلی کمیسیون مذکور و همچنین حقوق و مخارج هیئت تصفیه موضوع ماده ۷ تا آخر سال جاری از اعتبار کمیسیون اردیف ۴۵ بودجه سال ۱۳۳۵ کل کشور قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره - در صورتی که بانک ملی ایران برای اجرای این قانون احتیاج بمستخدمین جدید داشته باشد از کارمندان کمیسیون ارز که طبق مقررات استخدامی بانک ملی ایران واجد صلاحیت باشند استفاده نماید.

عمیدی نوری - يك اصلاح عبارتی است قربان سال ۳۵ باید ۳۶ بشود.

رئیس - درست است این سال پیش داده شده رأی گرفته می شود بماده ۹ آقایانی که موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۰ - آئین نامه اجرای این قانون بوسیله بانک ملی ایران تهیه و با موافقت

وزارت دارائی بتصویب وزیران خواهد رسید.

رئیس - آقایانی که با این ماده موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۱ - از تاریخ اجرای این قانون کلیه قوانین مربوط بامور ارزی که تا کنون بتصویب رسیده است ملغی است.

رئیس - رأی گرفته می شود بماده ۱۱ آقایانی که موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۲ - وزارت دارائی و وزارت دادگستری مأمور اجرای این قانون میباشدند.

رئیس - رأی گرفته می شود بماده ۱۲ آقایانی که موافقت قیام کنند (اغلب برخاستند) تصویب شد کلیات آخر لایحه مطرح است. آقای دکتر دادفر.

دکتر دادفر - بنده يك تصحیحی داشتم. در تبصره ماده ۹ عبارت طوری تنظیم شده است که تقریباً مبهم است. در

آنجائی که میگوید در صورتی که بانک ملی ایران برای اجرای این قانون احتیاج بمستخدمین جدید داشته باشد از کارمندان کمیسیون ارز که طبق مقررات استخدامی بانک ملی ایران واجد صلاحیت باشند استفاده نماید. اینجامعلوم نیست که مکلف است استفاده نماید یا مجاز است یا باید استفاده نماید. خواستم این توضیح را عرض کنم که نظر هرچه باشد در صورت مذاکرات تصریح شود.

رئیس - آقای مخبر این را باید علاوه کنید.

عمیدی نوری - همانطوری که فرمودند باید است و علاوه میشود.

۸ - تعیین موقع جلسه

بعد - ختم جلسه

رئیس - رأی گرفته میشود بکلیه لایحه آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد بمجلس سنا فرستاده میشود. جلسه را ختم میکنیم جل ۴ آینه روز سه شنبه خواهد بود.

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر

ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکم